

Predsjednica Europske centralne banke zabrinuta je zbog prisutne inflacije. Međutim, jasno je kazala kako ECB ne može riješiti problem prisutne inflacije. Predsjednica Christine Lagarde je u pravu što hrvatsku javnost zbunjuje. Njezina argumentacija je jednostavna – u uvjetima tržišne države centralna banka nije u mogućnosti djelovati na inflaciju.

U hrvatskom javnom prostoru prisutna je misao kako centralna banka mora i može suzbiti inflatorna kretanja. Argument u tom smislu je jasan – osnovna zadaća centralne banke je osigurati stabilnost cijena. Nije to zadatak centralne banke samo u Hrvatskoj. Sve zemlje su zakonom „nametnule“ svojim centralnim bankama temeljni cilj njihove politike – stabilnost cijena. Parlament potvrđuje guvernera koji moraju brinuti o stabilnosti cijena što je nemoguća misija u tržišnoj državi. Neke to izluđuje jer su ostali duhovno i spoznajno u vremenu nacionalnih država.

Razlika je, prema tome, određena pitanjem - da li centralna banka djeluje u uvjetima nacionalne ili tržišne države? Upravo ta razlika određuje snagu i ulogu centralne banke. Nacionalna država ima tvrde i neprobojne, te jasno definiranu ulogu nacionalnih granica. Za razliku od nacionalne države tržišna država ima propusne granice. Propusnost je određena slobodnim protokom rada, kapitala, roba i usluge. U tržišnoj državi su moguće „manipulacije“ putem tečajne politike. Međutim, Hrvatska će početkom slijedeće godine zamijeniti kunu eurom pa prestaje ta mogućnost. Drugim riječima, tržišna centralna banka objektivno nije u stanju baš ništa učiniti ni u slučaju inflacije ni u slučaju deflacije.

Da li je potrebna centralna banka u tržišnoj državi. Potrebna je ali ne iz razloga koji su važili u vrijeme nacionalne države. U tržišnoj državi emisija novca povećava potražnju za robama i uslugama koja ne mora rezultirati povećanjem cijena. One se mogu čak smanjiti. To znači da povlačenje novca iz optičaja ne mora rezultirati deflacijom. Umjesto inflacije i deflacije imamo promjene na računu razmjene roba i usluga s inozemstvom. Kad imamo ekspanziju novčane mase povećana potražnja povećava uvoz što rezultira pogoršanjem salda na računu roba i usluga. I obratno, smanjenje novčane mase rezultira smanjenjem potražnje i poboljšanje salda na računu roba i usluga. To je razlog zašto povećanje novčane mase može rezultirati eutanazijom domaćeg gospodarstva što je stalno prisutno u Hrvatskoj. Tu dolazimo do temeljnog određenja koju kolokvijalno nazivamo konkurentnost. To je razlog zašto se zalažem za partnerske odnose države i gospodarstva. Iz navedenog slijedi da izvršna vlast može utjecati na inflaciju koju, zbog „partnerskih odnosa“, javna sredstva priopćavanja ne čine.

Prisutna inflacija je rezultat (posljedica) „pucanja“ lanaca dobave što dovodi u pitanje ne samo

moгуćnost smanjenja inflacije već, što je daleko značajnije, cjelokupni postojeći sustav globalizacije. Nesretni rat pogoršava cjelokupno stanje. U takvim okolnostima naše su oči usmjerene u turistički sektor. Tako je sudbina Lijepe Naše u rukama nekih drugih izvanjskih čimbenika, ali je to jedna druga priča.